

Juliana Zubizarreta Gurrutxaga

*Elgoibar,
Gipuzkoa
(1910-2006)*

Aurkibidea

Biografia

Sallobente-Ermuaran auzoko Armaregieta ("Armaitta") baserrian jaio zen. 14 urterekin, Lekunberri baserrira joan zen hango lanak egiten laguntzeko. Bertan bi urte eman ondoren, Urruzuno bailarako Urruzunoetxetxo baserrira joan zen. 11 anai-arrebatatik hamargarrena zen Juliana. Urruzuno auzoko Aldapa baserriko Juan Larrañagarekin ezkondu zen 21 urte zituela. Panderojolea bera, Katalotzari lagun eginez, hamaika erromeria girotu zituen.

Zintak

EGB-008

- **Proiektua:** Elgoibartarren esanetan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Leon, Jabi - Tarragual Ulazia, Oihana
- **Data:** 2001-11-30
- **Iraupena:** 95 min
- **Euskarria:** Mini Disc
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Irisarri, Estitxu

Pasarteak

1. 11 anai-arrebatatik bi umetan hil ziren

- **Erref:** EGB-008/002
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:01:45. **Bukatu:** 00:02:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Armaitta baserria txikia zen. 11 anai-arreba ziren eta bera hamargarrena zen. Bi senide umetan hil ziren, eta berak ez zituen ezagutu.</p>

Transkripzioa

- Zure baserrixa, jaixo ziñan baserrixa zelakua zan? Haundixa?
- Ez, txikie, txikie zan.
- Txikixa zan?
- Bai. Armaitta behekoa txikia zan. Ta hamaika anai-arreba giñan. Bai. Ta ni nitzen hamargarrena.
- A. Orduan bizi ziñaten zure aitta, zure ama ta hamaika anai-arreba?
- Bai. Baiña txikiten hil ziren bi, hil ein zien. Ez nittuen ezautu nik txiki bi harek.
- Ya.
- Baiña beste bederatzi bai.
- Bueno, zure aittak zertan eitten zaban lan?
- Basarrixan. Nere aittak...
- Basarrixan, ezta?
- Nere aittak, e!
- Zure aittak, bai.
- Bai. Basarrixan, Armaitta behekuan, basarrixan.
- Baserrixan eitten zaban lan, eta amak ere bai?
- Baita.
- Baserrixan lan ein eta baserriko bizimodutik bizi ziñaten.
- Bai.
- Oso ondo.

2. 16 urterekin lehenengo aldiz erromeriara

- **Erref:** EGB-008/003
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:02:32. **Bukatu:** 00:03:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Umea zela baserrian lan asko zegoen eta ez zen San Lorentzoko jaietara joaten. 16 urte ingururekin irten zuen lehenbizikoz erromeriara.

Transkripzioa

- Zelakuak zian kaletako festak? Sallobenteko festak txikitan? Gogoratzen ditzuzu?
- Bai, umetakuak bai, baiña gutxi, [...] etxien ta.
- A, lan ein bihar zan.
- Lan ein bihar zan.
- Baserrixan lan asko...
- Ta etxian ein ein bihar.
- Etxian ein ein bihar. Jateko? Bai. Orduan, zu ez zera akordatzen San Lorentzoko jaixak zelakuak zian.
- Bai. Akordau bai, hola. Kalbaixuetara ta bajatzen nitzan. Baiña ostontzian ez nintzan erromerira ertetzen. Nik hamasei urtekin erten neuen erromerira. Hamasei urterekin.
- Hamasei urterekin, bai. Orduan, esan diazu lan asko zaua etxian, eta etxeko lanak eitten zenittuzten danok? Aittak, amak, zuek seme-alabok, danok?
- Danon arte.
- Zure anaixak ere bai?
- Danok.
- Danok?
- Harek, e... taillerrien, joaten zien harek, baiña gu gaztiok, ba, ahal dan lekuen, etxien, etxien.
- Ya. Zuek etxian egoten ziñaten. Baiña anaixak eta ya urtiak aurrera jun ahala ya taillerrera jutun zian.
- Bai, taillarrera ta krieda, ta holan.

3. San Lorentzon bazegoen eskola, baina bera ez zen joan

- **Erref:** EGB-008/005
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:05:04. **Bukatu:** 00:07:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Ez zen eskolara joan baserrian lagundu behar izaten zuelako, baina auzoko emakume batekin dotrina ikasi zuen. Baserrietan egoten ziren eskolak. San Lorentzon kanpotik etorritako irakasle bat egon zen.

Transkripzioa

- Zu jun al ziñan eskolara?
- Ez maitie, ez nitzen juan.

- Ez, ezta?

- Iñora, iñora ez giñan ni jun. Batzuk jun zien, baiña... ez zien allegauko aitta ta ama edo... behintzat ni ez nitzen juan eskolara.

- Zu eskolara ez ziñan jun.

- Auzuan zan andra zahartxo bat ta hantxe ikesi nabon hori, dotriña.

- A bai, erlijua ta dotriña.

- Besterikan nik ezer ez dakit.

- Eta zuk gogoratzen dittuzu Elgoibarren eskolak? Zu gogoratzen zea eskoletaz, nahiz ta zu ez jun?

- Bai. San Lorentzon egoten zan ta...

- San Lorentzon bazeuden?

- Bai, ta [Kurutzetan] ere bai ta holakotxe leku batzuetan egoten zan baserrietan eskolak. Ba, gure modukuak jutekuak, baiña ni ez nitzen juen. San Lorentzon, San Lorentzon ezautu nabon kastellano bat egon zan, kastellano txiki bat.

- Maisu bat?

- Bai, maisu bat. Baiña nere lagunak juaten zien, baiña ni...

- Eta kanpotikan etorritakua?

- Bai, bai, nundik ez dakit, baiña kanpotik etorritakua bai.

- Eta eskolan neskak eta mutillak, ba, aparte ibiltzen zian, ezta?

- Ez. Ganbara bat [egoten zan], ganbara bat [hamen]... Oin, ez dakit aparte egoten zian, baiña leku baten...

- Bai, danak leku baten?

- Bai, bai, bai.

- Danak elkarrekin? Sallobenten, ezta?

- [Ganbarape] baten.

- Sallobenten danak, ganbara baten...

- Bai.

- Danak sartzen zittuzten han?

- Bai, neska-koskor eta mutikoskor, danak leku baten egoten zien.

- Eta ze juten zian eskolara, goizian, arratsaldian...?

- Bixetan, danien.

- Danian, ezta?

- Oin, orduak ez dakit.

- Ya.

- Baiña goizien eta eguadiako hamabixak arte eta gero, arratsaldien berriz. [Bietan, bietan].

- Oso ondo. Ta oporrak eukitzen zittuzten?

- Harek?

- Eskolara juten zianak?

- Harek bai. Harek txikiek, baiña nik haundiek eukitzen [neban] oporrak.

4. Orduko eskolako kontuak: zigorrak, txangorik ez

- **Erref:** EGB-008/006
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:07:40. **Bukatu:** 00:09:52
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:

<p>Batzuetan eskolara joan beharrean perretxikotara edo manzanilatara joaten ziren eta gero irakasleak zigortu egiten zituen. Anaia eta arreba joan

ziren eskolara eta bazituzten liburuak ere. Uniformerik ez zuten erabiltzen. Orduan ez zuten txangorik egiten.</p>

Transkripzioa

- Baten batek, eskolara ez bazan juten, baten batek piper edo eitten baldin bazaban, maixuak eta ze?
- Kastigua ematen ziu. Hala esaten zaben behintzat. Edo perretxiko batzera juten ziala edo mantzanilla batzera juten... bestela, jolasera igual, harei kastigua.
- Klaro, harek juten zian perretxikota ta mantzanillata ta eskola laga.
- Eskolara jai!
- Eskola jai eta gero, maixuak bronkia bota.
- Hoixe ba, hoixe ba.
- Zure anai-arreban batzuk jun zian eskola?
- Bai. Anaia ta arreba, bixek juen zien. Holako liburu batzuk ematen ziuzezen, baiña kaso gitxi harei.
- Uniformia eramaten al zebe?
- Ez, ez, ez.
- Ez, normal juten zian.
- [Daon bezela]. Txukun jun bihar ahal danetik, baiña uniformerik ez.
- Ya.
- Ez, ez, ez.
- Eta eurak eskola juten zianian, eskolara, han ikasi ta liburuetatik aparte, juten zian maixuakin, igual, mendira o eskursiora?
- Ez, ez, ez. Ordun ez zan holakorikan.
- Oso ondo.
- Orduan, behintzat, San Lorenzokuak ez zian juaten iñora.
- Edarki.
- Nere anai-arrebak hara juaten zian, ta nik hango berri dakit, e? Baiña ez zien juaten eskursiora ta hola. Orduan ez zan.
- Ez zan eitten...
- Orduan lana bakarrikan.
- Lana bai, baserrixan lan asko zauan gaiñera, ezta?
- Oiñ´e bai, ein nahi dabenantzako.
- Baitta hori ere, egixa da.

5. Baserriko askan bainatzen ziren ezkutuan

- **Erref:** EGB-008/008
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:12:35. **Bukatu:** 00:15:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

<p>Erromerietara hasi aurretik ez zen lagunekin gelditzen eta gero segituan mutilarekin hasi zen. Hondartzara ez ziren inoiz joaten zer zen ere ez zekiten eta. Batzuetan baserriko askan bainatzen ziren, baina ilundutakoan, ezkutuan, lotsa ematen zien eta. Klean ere ibiltzen ziren eta baita txikitoak edan ere.</p>

Transkripzioa

- Eta nun elkartzen ziñaten zuek, zuen neska kuadrillia?
- Ni erromerixara hasi aurretik, hamasei urtera artien, iñun ez, ta gero orduan hasi giñanien, ni nere adiskidiekin hasi nitzen segiduen.
- Zure gizonakin?
- Bai, nere gizona izandakuakin, nobixuakin.
- A, zure nobixuakin, bai, bai, bai. Eta erromeixan eta kalia ertetziaz aparte, zuek juten ziñaten, ba ez dakit, mendira o hondartzara o nunbaittera?
- Ez.
- Ertetzen zenduten? Ez.
- Hondartzara ez, mutillek ez zaben ezautzen eta guk ez genkixen zer zan hondartza ere. Urak billurra ematen zian. Pregaderan bakarrik ura.
- Ya. Hondartzaa?
- Ez, ez. Mendira ere gutxitan. Ba eukitzen genduen geure [barrixo...] erromeixa, ta haraxe juaten giñan [...] dana.
- Eta herrira jaisten ziñaten, kaleko, ba Maala edo Errosario kalera ta?
- Bai, bai, bai, kaleko erromeixetara bai.
- Lagunekin ibiltzera-ta jaiste ziñaten?
- Ez, San Bartolome ta Trinidad ta horretan bai, e, bai, bai.
- Herriko jaixeta orduan bai.
- Bai, bai.
- Eta tabernetan ibiltzen ziñaten?
- Bai, merienda batzuk eitten genduzen tabernan ere ta txikito batzuk hartu ere bai ta...
- Ardua?
- Ardua.
- A, bueno, bueno. Ondo, ondo, ondo dao hori! Ondo dao hori! Eta errekan ta baiñatzen ziñaten gaztetan? Plaia ez baziñaten juten...
- Bai.
- Errekan-ta baiñatzen ziñaten o ez?
- Ezkutuen, ezkutuen, bestien ezkutuen, lotsau eitten giñan-ta, bestien ezkutuan. Albergan ta, askia zelan esaten jako, ba? Ura egoten da han baserrixetan, askie.
- Askia, bai, bai, bai, badakit zer dan.
- Albergie.
- Bai.
- Hantxe ta han illundutakuen.
- A bai? Han? Ondo, ondo, bai.
- Illundutakuen, lotsia eukitzen genduan-ta.
- Ta "Upai-Goitxi"n edo hortikan ere?
- [...], baiñau.
- Baiñau "Upai-Goitxi"n?
- Astixa bazeuen, [ahal dan moduan], baiñau.
- Ondo, ondo.
- Baiñujantzixa erabili barik?
- Ezta pentsatu ere ez!
- Lehen ez zauan.
- Atzera lehengo erropak jantzi ta...
- Lehen ez zauan holakoik?
- Ez, [...], ez.
- Oingo kontuak dia?
- Guk ez behintzat. Oingo kontuak, [zenbat kontu...] polittak.

6. Debara joaten ziren trenez

- **Erref:** EGB-008/009
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:15:10. **Bukatu:** 00:16:28
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Ez du inoiz erre izan eta ez zitzaionez usaina gustatzen, senarrak ere oso gutxi erretzen zuen. Gaztetan bi bikote ibiltzen ziren sarri elkarrekin. Batzuetan trenean Debaraino joaten ziren.

Transkripzioa

- Ta esan dezu ardua eraten zendutela, ta erre? Zigarruak eta?
- Sekula santan nere atzaparretan ez da sartu erretzekua.
- Eta gizonak? Bai.
- Ezta.
- A, ez, e?
- Puru batzuek...
- Zure gizonak esaten det, bestela, zure gizonaz aparte, beste gizonak. Gehixo erretzen zebe gizonak emakumiak baiño?
- Ezta. Gu laukotia ibiltzen giñan jeneralian, laukotia: kuñau gaixa, kuñata gaixa eta nere lagun gaixa eta ni eta harek ez zebe erretzen ezer-ezer ere. Nere gizonak puru banakak, baiña zigarruak pentsatu ere ez. Puru banakak bai, baiña ez zaten gustatzen neri usain haura... baiña gutxittan erretzen zaban.
- Ya, ya.
- Neri ez zaten gustatzen.
- Eta gaztetan nunbaittera juten ziñaten? Trena hartu, adibidez, eta nunbaittera jun?
- Baita.
- Juten ziñaten nunbaittera?
- Debaraiño juten giñan, iñoiz-iñoiz.
- Debaraiño?
- Handik aurrera trenik ez bazauen ere ez genkixen guk handik aurrera.
- Ya.
- Ta Debaz aparte, Bilbora ta hola?
- Ez, ez, ez, ezta pentsatu ere ez.
- Ez, ez, ez.
- Ezkondu nitzanian, Donostira aillegau nitzan ni, [...].

7. Dutxarik ez eta baserriko askan garbitzen ziren

- **Erref:** EGB-008/011
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:19:00. **Bukatu:** 00:21:25
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Orduan dutxarik-eta ez zegoen eta askan garbitzen ziren. Berari amak mozten zion ilea, baina anaiak pelukerira joaten ziren. Elgoibarko pelukeri batek "Agapito" zuen izena. Arraroa egiten omen zitzaion norbait ezpainak pintatuta ikustea.

8. Mutilak hurbiltzen ziren dantzara neskengana

- **Erref:** EGB-008/012
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:21:25. **Bukatu:** 00:24:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Auzoan neska eta mutilak elkarrekin ibiltzen ziren gaztetan. Plazara joaten ziren dantzara. Makalak omen ziren neskak eta beti mutilen zain egoten ziren, eurak joan beharrean. Bere senarra erromerian ezagutu zuen, dantza eskatzera etorri zitzaionean.

9. Urruzon neskame zegoela ezagutu zuen bere senarra

- **Erref:** EGB-008/013
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:24:15. **Bukatu:** 00:26:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Lekunberri baserrian neskame egon ostean Urruzuno etxetxo baserrira joan zen. Bere senarra izango zena auzo horretakoa zen eta neska-laguntzea egiten zion dantza ostean. Aldapa baserriko maiorazgoa zen bere senarra eta bertara ezkondu ziren. Aurretik beste mutil batek ere lagundu izan zion etxera, baina hura ez zitzaion gustatzen.

10. 21 eta 22 urterekin ezkondu ziren

- **Erref:** EGB-008/014
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:26:00. **Bukatu:** 00:27:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Nobiotan Azkarateko Kurutzeta ingurura joaten ziren ibiltzera. Erromeriara ere beti elkarrekin joaten ziren. 5 urte eta erdi egin zituzten elkarrekin ezkondu aurretik eta 21 eta 22 urterekin ezkondu ziren. Berarentzat herriko guapoena

bere senarra zen, ez zion beste inori begiratzen eta. Ezkutuko gauzak etxera bidean egin behar izaten zituzten.

11. Belarriz ikasi zuen panderoa jotzen

- **Erref:** EGB-008/018
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:32:50. **Bukatu:** 00:34:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Panderoa jotzeko zaletasuna zuen eta senarrak irratia oparitu zionean handik ikasten zuen belarriz. Amak umeak zaintzen zizkion eta Katalotzarekin batera kanpora irteten hasi zen panderoa jotzera.</p>

12. Gaztelaniaz ez zuen ikasi

- **Erref:** EGB-008/020
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:35:02. **Bukatu:** 00:36:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Euskara » Euskararen egoera
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Eskolan irakasleak kanpokoak izaten zirenez gaztelaniaz ikasten zuten. Bera ez zen eskolan ibili eta horregatik ez zuen gaztelaniaz ikasi. Bere bi ahizpa Donostiara joan ziren neskame eta haiek ere ikasi zuten.

13. Ia Madrilera joan zen pilotan jokatzera

- **Erref:** EGB-008/023
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:38:10. **Bukatu:** 00:40:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Pilotan jokatzeko zaletasun handia zuen eta mutikoekin aritzen zen. Osaba bat pilotaria zen eta Madrilera eraman nahi izan zuen bera pilotan jokatzera, baina artean 12 urte zituen eta amak ez zion utzi umea zela-eta.

14. Lan eta lan, bazkaltzeko astia justu-justu

- **Erref:** EGB-008/024
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:40:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Pilota partiduak ikustera joateko astirik ez zuen izaten. Lana besterik ez zuen egiten. Sarritan mutilarekin egoteko ere astirik ez eta "betozkua" jartzen omen zion.

15. Familia osoak zuen pilotarako zaletasuna

- **Erref:** EGB-008/027
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:42:42. **Bukatu:** 00:43:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Partiduetan euren arteko apustuak egiten zituzten pilotariek. Familian denek izan dute zaletasuna, baina bereziki anai batek. Astean abarka pare aputzen omen zuen, eta Julianak konpondu behar.

16. San Bartolome jaiak; Madarixako erromeria

- **Erref:** EGB-008/029
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:44:00. **Bukatu:** 00:45:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

San Bartolomeak ziren gehien gustatzen zitzaizkion jaiak. Iluntzean joan eta 11-12ak aldera itzultzen ziren etxera. Madarixara ere joaten ziren, baina han debekatuta zegoen lotuta dantza egitea. Soinujoleari ere multa jartzen zioten.

17. San Bartolome jaiak; sokamuturra, bertsolariak.

- **Erref:** EGB-008/032
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:47:10. **Bukatu:** 00:49:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Sokamuturra egoten zen San Bartolome jaietan. Goizeko 7tan izaten zen zezena eta kale guztietan ibiltzen zen 11ak aldera arte. Gutxitan joaten zen

ikustera, baina asko gustatzen zitzaion. Bertsolariak ere etortzen ziren: Lizaso eta Agirre. Sokamuturrean korrika ere egiten zuen. Sustoak hartu bai, baina sekula ez zuen zezenak harrapatu.

18. Baserriko gaiak, etxekoak, jaten zituzten

- **Erref:** EGB-008/033
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:49:50. **Bukatu:** 00:53:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Neguan seiak alderako jaiki eta esnea saltzera jaisten zen kalera. Baserriko gaiak jaten zituzten: artoa eta esnea, baba gorriak urdaiarekin... Etxean egindako sagardoa edaten zuten. Etxean falta zena bakarrik ersoten zuten dendan. Ogia ere berak egiten zuen. Urdaia eta haragia ere etxekoa jaten zuten. Lehen urtean txerri bat hiltzen zuten. Behiak, txerriak, oilaskoak eta astoa izaten zituzten etxean.

19. Lehen etxean eta laguntza gutxirekin jaiotzen ziren haurrak

- **Erref:** EGB-008/035
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:54:10. **Bukatu:** 00:56:06
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

Bi senide "aingerutan" hil zitzaizkien, baina bestela ez du gogoratzen besterik gaixotu zenik. Bere amak Armaitta baserrian izan zituen ume guztiak eta auzoko emakumeren bat joango zitzaion laguntzera. Julianak ere Aldapa baserrian izan zituen bere seme-alabak. Medikuak: don Tomas Zubizarreta eta don Jose Eizagirre. Norbait gaixotzean etxera joaten ziren.

20. Umea jaiotakoan ospakizuna

- **Erref:** EGB-008/037
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:56:55. **Bukatu:** 00:58:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

<p>Umea izan eta egun batzuetara bataiatzera eramaten zen eta ospatzeko

bazkaria egiten zen gurasoen kontura. 7 seme-alaba izan ditu Julianak, sei seme eta alaba.</p>

21. Dotrina eta katona auzoan ikasi zituen

- **Erref:** EGB-008/038
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:58:15. **Bukatu:** 00:58:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Armaitagoikoa baserriko Juanarekin ikasi zituen dotrina eta katona.

22. Lehenengo meza goizeko seietan; abadeak

- **Erref:** EGB-008/039
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:58:58. **Bukatu:** 01:01:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

<p>Parrokiara joaten zen igandero mezara eta bestelako funtzioetara ere joaten zen. Lehenengo meza goizeko 6tan izaten zen eta meza nagusia 11tan. Bere gaztea zela don Julian apaiza zegoen eta harekin ere ikasi zuen dotrina. Don Makario. 11 urterekin egin zuen jaunartzea.</p>

23. Berak egindako traje beltzarekin ezkondu zen

- **Erref:** EGB-008/040
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 01:01:32. **Bukatu:** 01:04:26
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

<p>Parrokiaren alboko kapilan ezkondu ziren eta Aldapan egin zuten ospakizuna. 47 lagun elkartu ziren. Berak egindako traje beltzarekin ezkondu zen eta senarra amak egindako traje marroiarekin. Ganbaran egin zuten ospakizuna. Manuel Gelatxok jo zuen soinua eta bere ahizpa Franziskak panderoa.</p>

24. Goizeko seietan ezkondu eta egunpasa Donostiara

- **Erref:** EGB-008/041
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 01:04:26. **Bukatu:** 01:06:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Goizeko seietan ezkondu eta, ondoren, Donostiara joan ziren ezkonbidaian. Handik etorritakoan argirik ez zuten etxean eta auzoko mutil batek jarri zien. Sukaldaria Maiorta baserrikoa zen. Bi bikote joan ziren trenez Donostiara, baina galduta bezala sentitzen ziren han.

25. Sorgin-kontuak; aitari eta amari gertatutakoa

- **Erref:** EGB-008/045
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 01:08:22. **Bukatu:** 01:10:34
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Sorgin-kontuak. Esaten zutenez, kanpora irtendakoan, hanka-hotsa edo arnas-hotsa sentitzen ei zen atzean, eta bueltatutakoan ezer ez. Aitari eta amari gertatutako pasadizoa.

26. San Lorentzo eta Urruzuno auzoetako baserri-izenak

- **Erref:** EGB-008/048
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 01:14:08. **Bukatu:** 01:16:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Inguruko baserri guztiekin izaten zuten harremana. San Lorentzo auzoko baserrien izenak: Upei, Zabaleta, Kurutzeta... Urruzuno auzoko baserriak: Urruzuno, Azkarate, Aranbeltz...

27. Tropa batekoek eurekin joateko esan zioten

- **Erref:** EGB-008/055
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 01:25:25. **Bukatu:** 01:27:25
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra zibilean, tropak Azkarate aldetik sartu ziren Elgoibarrera. Kaletik etxera zetorren batean, tropa batekin egin zuen topo. Mairuek neskei bularrak kentzen zizkietela, eta eurekin joateko esan zioten; baina berak ezetz.

28. Hegazkinak gertu-gertutik pasatzen ziren bonbardaketetan

- **Erref:** EGB-008/057
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 01:28:40. **Bukatu:** 01:31:34
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Bere anaiak ez ziren ibili gerra zibilean. Bere anaia bat Afrikan hil zuten gerran. Gogoan ditu Gernika eta Eibar bonbardatu zituzten egunak. Bere ahizpa bizi zen baserria erre egin zen. Bonbardaketen inguruko berriak bolo-bolo zebiltzan kalean. Hegazkinak gertu-gertutik pasatzen ziren. "Abuelo" deitzen zioten hegazkin bati. Elgoibar ez zen hainbeste hondatu, baina Eibar guztiz apurtuta geratu zen.

29. Gerraostea: debekuak eta gosetea

- **Erref:** EGB-008/059
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 01:32:34. **Bukatu:** 01:33:34
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

<p>Euskaraz hitz egitea debekatu egiten zuten Francoren garaian. Gerraostean, ogirik ez zuten jaten eta gosetea egon zen. Baserrietan izaten zuten janaria, hala ere.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-07-24

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com